

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023**History (Optional) Paper-XI****HISO11: History: Its Theory****Day and Date: Monday, 04/12/2023****Total Marks: 60****Time: 2.30 PM To 4.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 External criticism is considered inferior form of criticism by .....
A) Prof. Hocket B) Prof. Senbos C) E.H. Carr D) Prof. Lonjilos
- 2 While Conducting an interview, the interviewee should not be -----
A) Doubtful B) Confused C) Prejudiced D) None of this
- 3 Answers in formative interview are.....
A) Unexpected B) Free C) Uniform D) Expected
- 4 .....Is indicative of the neutral attitude of the researcher.
A) Questionnaire B) Survey C) Interview D) News papers.
- 5 ..... interview is entirely dependent on the response of the respondent.
A) unstructured Interview B) Structural Interview C) Interview D) Questionnaire.
- 6 Historical research is a .....Process.
A) Short time B) Continues C) Few time D) Episodic
- 7 History researcher should have ethics and -----
A) Reality B) Honesty C) Objectivity D) Accuracy
- 8 Historical events do not speak, but historians speak by -----
A) By Incidents B) By Documents C) By the action D) By the picture
- 9 While Presenting the incident, the historian's language Should be -----
A) Simple, easy, straightforward and understandable B) Universal C) Reasonable D) Reliable
- 10 Tentative prediction made about research are .....
A) Rational B) Hypothesis C) Document D) Blue Print
- 11 The main purpose of footnotes is.....
A) Demonstrate strong evidence support B) To Mislead readers C) To create confusion in the minds of the readers D) To point out mistakes in your writing
- 12 we get information from bibliography about book title and book.....
A) Of Occasion B) Of the author C) of the Subject D) Unnecessary
- 13 Each research paper is attached with.....
A) Dating B) Notes C) Bibliography D) Testing

14 There are .....types of footnotes.

A) Two B) Three C) Four D) Five

15 After the writing of the reference book..... Number is given.

A) Bibliography B)Chart C) Appendix D) Index

Q.2.Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Interview

2 Internal Criticism

3 Primary sources

4 Appendix

Q.3.Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Which care want to take when we do Internal criticism?

2 How to do chapter scheme?

3 Give information about slip method?

4 State the techniques of bibliography?

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Explain the nature of historical tools and state their types?

2 What is the importance of footnote in history writing explain?

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 बहिरंग परीक्षण हे कनिष्ठ प्रकारची टीका आहे, असे..... यांना वाटते.

अ) प्रो. हॉकेट ब) प्रो.सेनबोस क) इ. एच.

2 मुलाखत घेताना ती घेणाऱ्याने.....असू नये.

अ) संशयीत ब) गोंधळलेला क) पूर्वग्रहदूषित ड) यापैकीनाही

3 आकारिक मुलाखतीत मिळणारी उत्तरे..... असतात.

अ)अनपेक्षित ब) मुक्त क) साचेबंध ड) अपेक्षित

4 ..... ही संशोधकांच्या तटस्थवृत्तीचे निदर्शक असते

अ) प्रश्नावली ब) सर्वेक्षण क) मुलाखत ड) वृत्तपत्रे

5 .....मुलाखत ही संपूर्णपणे उत्तर देणाऱ्याच्या प्रतिसादावर अवलंबून असते.

अ)मुक्त मुलाखत ब) आकारिक मुलाखत क) मुलाखत ड) प्रश्नावली

6 इतिहास संशोधन ही .....प्रक्रिया आहे.

अ) अल्पकाळ ब) सातत्याने चालणारी क) काही काळ ड) खंडीत काळ

7 इतिहास संशोधकांच्या अंगी नीतिमत्ता व..... असावा.

अ) खरेपणा ब) प्रामाणिकपणा क) वस्तुनिष्ठता ड)अचूकता

- 8 ऐतिहासिक घटना बोलत नाहीत तर इतिहासकारच..... बोलत असतो.
अ) घटनाद्वारे ब) साधनाद्वारे क) कृतिद्वारे ड)चित्राद्वारे
- 9 घटनेचे सादरीकरण करत असताना इतिहासकाराने आपली भाषा..... ठेवावी.
अ) साधी, सोपी, सुटसुटीत व सुबोध ब) सर्वमान्य क) तर्कसंगत ड) विश्वासार्ह
- 10 संशोधनाविषयी केलेले तात्पुरते पूर्वानुमान म्हणजे .....होय.
अ) तर्कशुध्दता ब) गृहीतके क) कागदपत्रे ड) ब्लू प्रिंट
- 11 तळटीप देण्याचा मुख्य उद्देश..... असतो.
अ) भक्कम पुराव्याचा पाठिंबा दाखवून देणे ब) वाचकांची दिशाभूल करण्याचा क) वाचकांच्या मनात संभ्रम निर्माण करण्याचा ड) आपल्या लिखाणातील चुका दाखवण्यासाठी
- 12 ग्रंथसूचीतून ग्रंथ विषयाची, ग्रंथ..... माहिती मिळते.
अ) प्रसंगाची ब) लेखकाची क) विषयाची ड)अनावश्यक
- 13 प्रत्येक शोधनिबंधाला..... जोडलेली असते
अ) कालनिर्णय ब)टिपणे क) संदर्भग्रंथांची यादी ड) परीक्षणे
- 14 तळटीपाचे..... प्रकार आहेत
अ) पाच ब) चार क) तीन ड) दोन
- 15 संदर्भ ग्रंथाच्या लिखाणानंतर लगेच..... चा क्रमांक दिला जातो.
अ) संदर्भ ग्रंथ सूची ब) तक्ता क) परिशिष्टे ड) सूची

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मुलाखत
- 2 अंतर्गत परीक्षण
- 3 प्राथमिक साधने
- 4 परिशिष्ट

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अंतरंग परीक्षण करताना कोणती काळजी घ्यावी?
- 2 प्रकरणांची मांडणी कशी करावी?
- 3 स्लिप पद्धतीची माहिती द्या?
- 4 संदर्भग्रंथांच्या यादीची तंत्रे सांगा?

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 ऐतिहासिक साधनांचे स्वरूप स्पष्ट करून त्यांचे प्रकार सांगा?
- 2 तळटिपाना इतिहास लेखनात कोणते स्थान आहे स्पष्ट करा?

*****

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023

History (Optional) Paper-XI

HISO11: History: Its Theory

Day and Date: Monday, 04/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 बहिरंग परीक्षण हे कनिष्ठ प्रकारची टीका आहे, असे..... यांना वाटते.

अ) प्रो. हॉकेट ब) प्रो.सेनबोस क) इ. एच.

Option 1

2 मुलाखत घेताना ती घेणाऱ्याने.....असू नये.

अ) संशयीत ब) गोंधळलेला क) पूर्वग्रहदूषित ड) यापैकीनाही

Option 3

3 आकारिक मुलाखतीत मिळणारी उत्तरे..... असतात.

अ)अनपेक्षित ब) मुक्त क) साचेबंध ड) अपेक्षित

Option 3

4 ..... ही संशोधकांच्या तटस्थवृत्तीचे निदर्शक असते

अ) प्रश्नावली ब) सर्वेक्षण क) मुलाखत ड) वृत्तपत्रे

Option 1

5 .....मुलाखत ही संपूर्णपणे उत्तर देणाऱ्याच्या प्रतिसादावर अवलंबून असते.

अ)मुक्त मुलाखत ब) आकारिक मुलाखत क) मुलाखत ड) प्रश्नावली

Option 1

6 इतिहास संशोधन ही .....प्रक्रिया आहे.

अ) अल्पकाळ ब) सातत्याने चालणारी क) काही काळ ड) खंडीत काळ

Option 2

7 इतिहास संशोधकांच्या अंगी नीतिमत्ता व..... असावा.

अ) खरेपणा ब) प्रामाणिकपणा क) वस्तुनिष्ठता ड)अचूकता

Option 2

8 ऐतिहासिक घटना बोलत नाहीत तर इतिहासकारच..... बोलत असतो.

अ) घटनाद्वारे ब) साधनाद्वारे क) कृतिद्वारे ड)चित्राद्वारे

Option 1

9 घटनेचे सादरीकरण करत असताना इतिहासकाराने आपली भाषा..... ठेवावी.

अ) साधी, सोपी, सुटसुटीत व सुबोध ब) सर्वमान्य क) तर्कसंगत ड) विश्वासार्ह

Option 1

10 संशोधनाविषयी केलेले तात्पुरते पूर्वानुमान म्हणजे .....होय.

अ) तर्कशुद्धता ब) गृहीतके क) कागदपत्रे ड) ब्लू प्रिंट

Option 2

11 तळटीप देण्याचा मुख्य उद्देश..... असतो.

अ) भक्कम पुराव्याचा पाठिंबा दाखवून देणे ब) वाचकांची दिशाभूल करण्याचा क) वाचकांच्या मनात संभ्रम निर्माण करण्याचा ड) आपल्या लिखाणातील चुका दाखवण्यासाठी

Option 1

12 ग्रंथसूचीतून ग्रंथ विषयाची, ग्रंथ..... माहिती मिळते.

अ) प्रसंगाची ब) लेखकाची क) विषयाची ड)अनावश्यक

Option 2

13 प्रत्येक शोधनिबंधाला..... जोडलेली असते

अ) कालनिर्णय ब)टिपणे क) संदर्भग्रंथांची यादी ड) परीक्षणे

Option 3

14 तळटीपाचे..... प्रकार आहेत

अ) पाच ब) चार क) तीन ड) दोन

Option 4

15 संदर्भ ग्रंथाच्या लिखाणानंतर लगेच..... चा क्रमांक दिला जातो.

अ) संदर्भ ग्रंथ सूची ब) तक्ता क) परिशिष्टे ड) सूची

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 मुलाखत

Ans:

2 अंतर्गत परीक्षण

Ans:

3 प्राथमिक साधने

Ans:

4 परिशिष्ट

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 अंतरंग परीक्षण करताना कोणती काळजी घ्यावी?

Ans:

2 प्रकरणांची मांडणी कशी करावी?

Ans:

3 स्लिप पद्धतीची माहिती दया?

Ans:

4 संदर्भग्रंथांच्या यादीची तंत्रे सांगा?

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 ऐतिहासिक साधनांचे स्वरूप स्पष्ट करून त्यांचे प्रकार सांगा?

Ans:

2 तळटिपाना इतिहास लेखनात कोणते स्थान आहे स्पष्ट करा?

Ans:

*****